

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדע המדינה**

תהליכי שינוי במפלגות שמאל בישראל (71-409-01)

קורס בחירה - סמסטר א' (2 ש"ש) – ב.א.

סמסטר א' תשס"ז

שם מרצה: ד"ר שלמה אגוז

שעות קבלה: יוםב' 13 – 14, יוםד' 16 – 17.

מס' חדר משרד: 3.2, בניין 213.

דואר אלקטרוני: egozsh@mail.biu.ac.il

מטרות הקורס

הרחבת היכרות של הסטודנטים עם מפלגות השמאל בישראל בעבר והווה. הבנת התפתחויות מרכזיות שחלו לאורך השנים במפלגות אלה ובציבור תומכיהן, תוך התייחסות לקשר בין השניים.

פיתוח יכולת ניתוח וקישור בין מגמות משמעותיות בתרבות הפוליטית ובחברה הישראלית לבין היבטים שונים של החיים המפלגתיים, כגון: אידיאולוגיה, מנהיגות וארגון.

דרישות הקורס

השתתפות (10%): השתלבות בדיונים הנערכים בכיתה ותרומה להם, תוך הקשבה לזולת.

מבחן (90%): משולב – חלק פתוח וחלק סגור.

ציון 60 בבחינה – תנאי למעבר.

נושאי השיעורים ורשימת הקריאה

א. רקע כללי – התפתחות המונח "שמאל" והתנועות הסוציאליסטיות

קריאה

ביילין, יוסי, מסוציאליזם לסוציאליברליזם, תל אביב: עם עובד, 1999, עמ' 9 – 34.
שמור מדעי-המדינה לפי ביל.מס (436475) וגם עמ' 34-15 בתדפיס 9813 (592195)

ב. שרשים היסטוריים לפני קום המדינה

קריאה

1. ביילין, יוסי, מסוציאליזם לסוציאליברליזם, תל אביב: עם עובד, 1999, עמ' 57 – 91.
שמור מדעי-המדינה לפי ביל.מס (436475) וגם תדפיס 9780 (590973)

2. שטרנהל, זאב, בנין אומה או תיקון חברה, תל אביב: עם עובד, 1995, עמ' 13 – 59, 401 – 420.
שמור סוציולוגיה לפי שטר.בנ (283298)

3. שפירא, אניטה, "קובלנתו של שטרנהל", עמ' 298 – 317, בתוך: אניטה שפירא, יהודים חדשים יהודים ישנים, תל אביב: עם עובד, 1997.
שמור סוציולוגיה לפי שפי.יה (357181)

4. שפירא, יונתן, אחדות העבודה ההיסטורית, תל אביב: עם עובד, 1975, עמ' 9 – 14, 181 – 208.
שמור מדעי המדינה לפי אחה"ע (65758)

ג. ההתפתחויות בעשורים הראשונים לקיום המדינה

קריאה

1. שפירא, יונתן, עילית ללא ממשיכים, תל אביב: פועלים, עמ' 93 – 106, 128 – 157.
שמור סוציולוגיה לפי שפי.על (22600)

2. Medding, Peter, Mapai in Israel, Cambridge: Cambridge University Press, 1972, pp. 299-307.
E324.2 MED (222190)

ד. ההתפתחויות בעשורים האחרונים והסבריהן התיאורטיים
קריאה

1. Hauss, Charles and David Rayside, "The Development of New Political Parties in Western Democracies Since 1945", in: Louis Sandy Maisel and Joseph Cooper (eds.), Political Parties: Development and Decay, (1978), Beverly Hills: Sage, pp. 31 – 58.

329.02 POL 1978 (633)

2. Ronald, Inglehart "The Silent Revolution in Europe: Intergenerational Change in Post-Industrial Societies", American Political Science Review, 65, 1971, pp. 991 – 1017.

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

3. ביילין, יוסי, מחירו של איחוד, ישראל (אין ציון יישוב): רביבים, 1985, עמ' 18 – 62.
E324.2 עבודה ביל.מח (30481)

4. ביילין, יוסי, מסוציאליזם לסוציאליברליזם, תל אביב: עם עובד, 1999, עמ' 92 – 115.
שמור מדעי-המדינה לפי ביל.מס (436475) וגם תדפיס 9813 (592195)

5. הראל, יהודה, "היוונים, והכבוד המגיע להם", כותרת ראשית, 8.8.1984, עמ' 24 – 25.
כתב עת בספרית מדעי החברה – אולם 4